

det, være tilstede ved alle Seminarieexamina, men som, efterdi han ikke selv var istand til at kunne besørge det Hese, naturligtvis maatte kunne udvælge saadanne Mænd, som vare dygtige til at staae ham bi deri; naar han saa ledes deels igjennem dem og deels ved egen Tilstedeværelse ved Seminarier indhentede Kundskab og Dylhsninger om Skolevæsenets Tilstand rundt om i Landet, saa havde han det, der behøvedes for Regjeringen, paa rede Haand. Jeg har ikke kunnet fremkomme med noget Endringsforslag, thi et saadant maatte jo gaae ud paa en fuldstændig Forandring af den hele Lov. Jeg har kun meent at burde udtale mig angaaende de Svagheder, jeg har fundet ved Loven, og jeg kan ikke bringe det videre, end til at slutte mig til Mindretallet i Udvalget, hvorefter jeg altsaa vil stemme for hver enkelt Forbedring for sig, men, naar der spørges om Overgangen til 3die Behandling, vil jeg stemme derimod.

Ordføreren: Naar jeg tager Ordet allerede i dette Dieblis, naaget jeg kunde have ønsket at opsætte det til henimod Slutningen af denne Sags Forhandling, da er det, fordi jeg, medens jeg ikke kan indtage en saa overordentlig decideret Stilling, med Hensyn til Lovforslaget, at jeg derved kan bidrage til at concentrere Discussionen derom, dog vil søge at holde visse Betragtninger fjernede fra dets Forhandling, som forekomme mig ikke at høre hjemme under den. Min ærede Ven, der nu havde Ordet (Vindeshøll), vil saaledes tillade mig at sige, at Spørgsmaalet om Overkollektorembetet hører til de Ting, som vi ikke alvorligt kunne forhandle under nærværende Sag. Jeg er fuldkommen enig med min høitæredede Collega i, at det vilde være ønskeligt, at umiddelbar Kundskab til Skolernes og Seminariernes Tilstand var repræsenteret i Ministeriet ved en saadan Mand, men dette Spørgsmaal foreligger ikke her. Der var dernæst et andet Punkt, som den samme ærede Randsthingsmand gif temmelig langt ind paa, som jeg troer ikke bør betragtes fra det Synspunkt, som han gjorde gjældende, ligesom jeg ogsaa troer, at den Betragtning, som han i saa Henseende anstillede, vilde, hvis man virkelig

drog den ind under denne Forhandling, virke anderledes, end han egentligt ønskede. Han anstillede nemlig en Betragtning med Hensyn til Forholdet mellem Seminarister og Privatister og spurgte om, hvem af disse der blev gjort de stærkeste Forbringelser til. Men dette bør ikke komme i Betragtning under nærværende Sag, thi Ingen tvinges til at blive Seminarist. Naar En foretrækker at være Seminarist fremfor Privatist, saa er det, fordi han finder, at han bliver bedst uddannet til sit tilkommende Hverv paa Seminariet. Naar man ikke vil opstille den Sætning, at man kun vil have Seminarister og ikke Privatister, men maa indrømme, at Folk ogsaa skulle kunne documentere de Kundskaber, som de have erhvervet sig ad privat Vej, og ved Hjælp af disse Kundskaber skulle kunne komme til Embede, da maa man ogsaa kun spørge, om den Kundskab, som Vedkommende lægge for Dagen ved selve den afgjørende Prøve. Om man i Forveien har underkafstet sig mange Prøver ved Seminariet eller som Seminarist har været underkafstet mange Vanskeligheder, bør slet Intet gjøre til Sagen. Naar man først siger, at der kan være Privatister, og at disse, naar de ere dygtige, ogsaa skulle kunne faae Embede, saa maa man ikke tale om den molsommelige Vej, som Seminaristen maa gaae, eller om de mange Examineringer, som han skal underkaste sig; thi han kan jo lade det være og blive Privatist. Der blev ligeledes berørt et andet Punkt, som ogsaa fører hen til det fra denne Sag gaaende forskjellige Spørgsmaal, om man overhovedet skal have Privatister, idet det blev antydet, at der kan føres en saadan Control med Seminaristen, med hans moralske Dannelse og med hans Charakteers Udvikling, som der ikke kan føres med Privatisten. Jeg skal iøvrigt bemærke, at denne Control er af en saa betænkelig Art, at man vel ingeninde vil komme til det Resultat at sige: Vi ville lukke Afdelingen til den offentlige Stilling som Skolelærer for Alle, som ikke have kunnet underkaste sig en saadan Sagttagelse af deres private Liv i en Kælle af Aar. — Der var endvidere en Betragtning, som blev fremhævet af den ærede 6te Randsthingsmand for 9de Kred (M. Andersen), som er Medlem af Udvalget, hvilken heller ikke